

Hyödynnä tätä monistetta suunnitellessasi tapaamista lapsen kanssa sekä reflektoidessasi tapaamista jälkikäteen.

Asiakastapaamisten suunnittelun ja reflektion työväline työntekijälle

Tavoitteena lapsen hyvinvointi

Suunnittelu:

Mikä on työskentelyn tavoite?

Reflektio:

Mitä lapsi kertoi tarvitsevasa voidakseen hyvin?
Miten huomioin ja edistän lapsen kertomaa?

Turvallisuus

Suunnittelu:

Miten aion lisätä konkreettisesti lapsen turvallista oloa tapaamisessa? (esim. turvallinen aikuinen, oma lelu, tuttu paikka...)

Reflektio:

Mitkä keinot lisäsivät lapsen turvallisuuden tunnetta tapaamisessa?

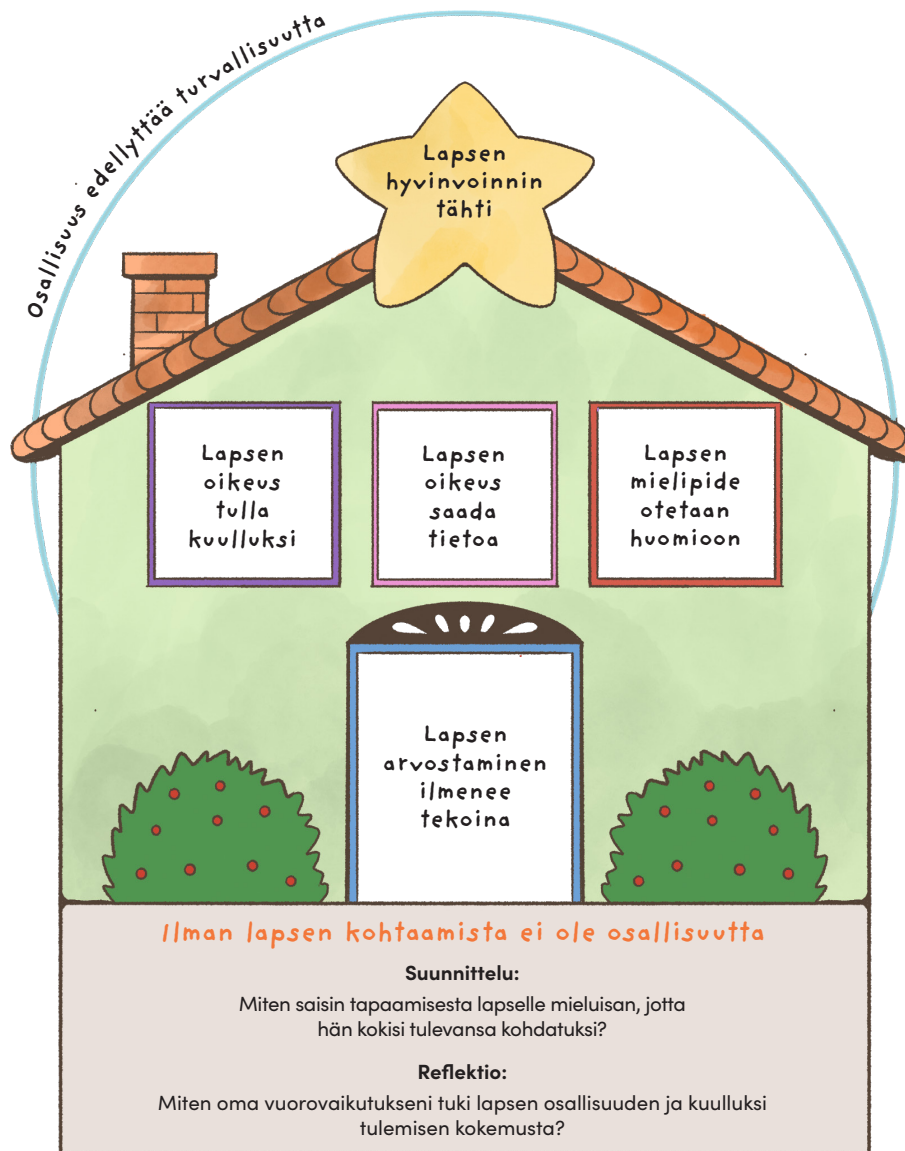
Arvostus

Suunnittelu:

Miten valmistaudun tapaamiseen?
Mitä minun tulee ottaa huomioon/muistaa?

Reflektio:

- Oliko tila lapsiystävällinen?
- Miten osoitin olevani kiinnostunut lapsesta ja hänen asioistaan?
- Puhuinko lapselle arvostavasti?
- Mitä hyvää palautetta annoin lapselle?
- Millä tavoin puhuin lapsesta ja hänen vanhemmistaan / läheisistään?

Lapsen oikeus tulla kuulluksi

Suunnittelu:

- Mihin asioihin on tärkeä kuulla lapsen mielipide/toive?
- Mitä menetelmiä aion hyödyntää lapsen kanssa?

Reflektio:

- Toimivatko valitsemani menetelmät?
- Sainko lapsen mielipiteen/toiveen selville vai tarvitaanko lisää tapaamisia?

Lapsella on oikeus saada tietoa

Suunnittelu:

Mitä ja miten aion kertoa lapselle tapaamisesta etukäteen?

Reflektio:

- Kerroinko:
 - kuka olen?
 - miksi tapasin häntä?
 - mitä kirjaan asiakastietoihin?
- Sovimmeko, mitä tapaamisesta kerrotaan aikuisille?
- Vastasinko lapsen kysymyksiin?

Lapsen mielipide otetaan huomioon

Reflektio:

- Miten lapsen toiveet viedään asioista päättävien aikuisten tietoon?
- Kuka kertoo lapselle vastauksen hänen toiveisiinsa, kun asioista on päätetty?

Hei! Tiesithän, että sinulla on monia oikeuksia? Tämän monisteen tarkoituksena on, että saat jutella oikeuksistasi työntekijäsi kanssa ja kertoa toiveitasi niihin liittyen.

Toiveiden ja oikeuksien talo

Osallisuuden talo lapsille ja nuorvusikäisille

Kenelle voin kertoa asioistani/toiveistani/huolistani?

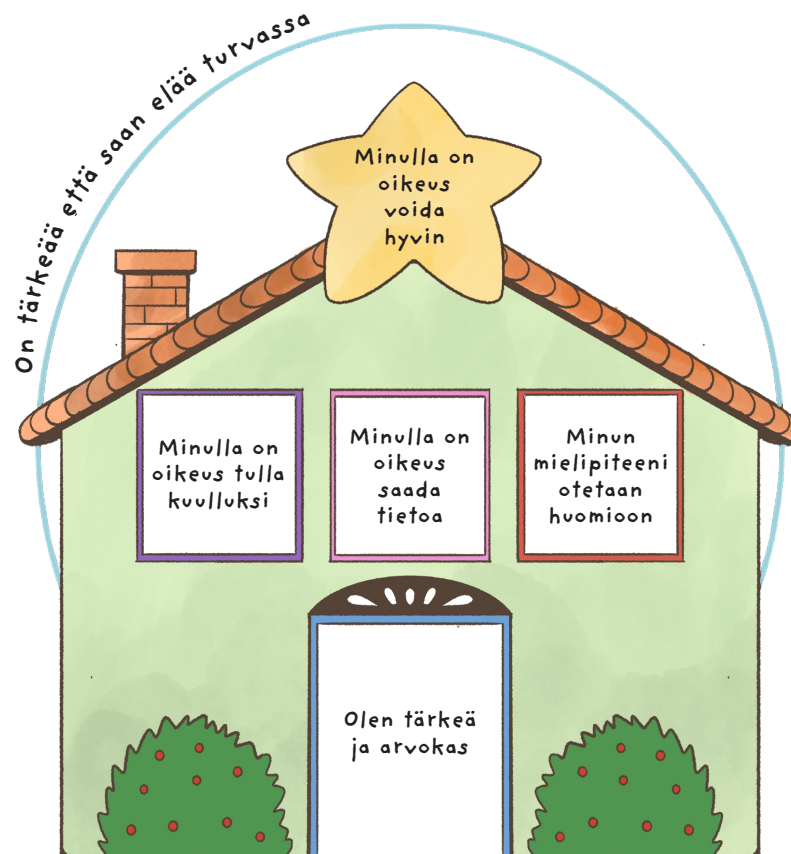
Minulla on hyvä ja turvallista olla, kun...

(ympyröi sinulle tärkeät ja keksi lisää)

minua kuunnellaan	saan nukkua rauhassa
minua ei kiusata	kun saan ruokaa
minua ei satuteta	tiedän, missä aikuinen on

Minulle tärkeitä asioita ovat:

Toiveeni työntekijälleni:

Mielipiteeni ja toiveeni neuvotteluun:

Haluaisin tietää lisää seuraavista asioista:

Päiväys:

Tässä tapaamisessa mukana olivat:

Osallisuuden talon viitekehys

Turvallisuuden kehä

Lapsen
hyvinvointi

Lapsen
oikeus
tulla
kuulluksi

Lapsi
saa
tietoa

Lapsen
mielipide
otetaan
huomioon

Lapsen
arvostaminen

Osallisuuden perusta rakentuu kohtaamisen sekä Lapsen oikeuksien sopimuksen 12 artiklan ja lakien (mm. PeL 6§ ja LsL 4§, 5§, 20§) varaan. Oikeus osallisuuteen on määritelty laeissa, jottei se jäisi yksittäisten työntekijöiden päätöksen varaan.

Osallisuuden kokemus edellyttää vuorovaikutussuhteen ja kohtaamisen kokemuksen.

Lapsen hyvinvointi

Osallisuuden tavoitteena on lapsen hyvinvointi. Tähän päästään kohtaamalla lasta, kuuntelemalla häntä ja antamalla lapselle tietoa hänen elämäänsä liittyvistä asioista turvallisessa ilmapöyrässä.

Turvallisuus

Kokemus turvallisuudesta on perustavaa laatua oleva edellytys osallisuuden kokemukselle. On vaikea olla aidosti osallinen, jos ei koe olevansa turvassa.

Turvallisuus tarkoittaa niin fyysisen kuin emotionaalisen turvan kokemusta arjessa ja asiakassuhteessa.

Lapsen arvostaminen

Ovi osallisuuteen on lapsen arvostaminen. Arvostaminen kuuluu sanoissa (esim. miten minä puhun lapsesta muille) kuin teoissa (esim. muistanko, mitä lapsi on toivonut ja huomioinko ne seuraavan kerran tavatessani).

Lapsen oikeus tulla kuulluksi ikä- ja kehitystaso huomioiden

Oleellista on, että lapsella on mahdollisuus kertoa myös asioista, jotka ovat hänelle itselleen tärkeitä – ei ainoastaan asioista, jotka aikuinen kokee tärkeiksi.

Lapsi saa tietoa

Osallisuus ei ole yksipuolista lapsen haastattelua vaan sisältää lapsen oikeuden saada tietoa omasta elämästään, oikeuksistaan, tehdyistä päätöksistä ja niiden perusteluista lapselle ymmärrettävässä muodossa.

Lapsen mielipide otetaan huomioon

Lapsen mielipide selvitetään lapsen ikä- ja kehitystasolle sopivalla tavalla. Asiakirjoihin kirjataan mielipiteen selvittämisen tapa ja lapsen näkemys/toive. Mikäli päätös ei ole lapsen toiveiden mukainen, hänelle perustellaan, miksi näin ei ole toimittu.

Lue lisää: Paaso, S.-A. & Varjo, P. (toim.) 2020. Kirahvit – Kurkistuksia pienten lasten kanssa tehtävään lastensuojelun kehittämistyöhön. Pesäpuu ry. Joensuu: PunaMusta Oy.

Hei, tässä ohjeita siihen, miten voit käyttää Osallisuuden taloa lapsen kanssa työskennellessäsi. Luethan ohjeet ennen tapaamista.

Ohjeet Toiveiden ja oikeuksien talon hyödyntämiseen lapsen kanssa

Puhumme tässä ohjeessa lapsista tarkoittaen kaikkia alle 18-vuotiaita. Kokeile monistetta rohkeasti eri-ikäisten kanssa.

Työskentely lapsen kanssa:

- Varaa sopiva aika ja rauhallinen tila työskentelylle.
- Virittäydä tapaamiseen kysymällä, millä mielellä lapsi on tullut tapaamiseen ja mitä hänellä on päällimmäisenä mielessä. Voit käyttää apuna erilaisia tunnekortteja.
- Kerro lapselle, miksi teette monistetta: sen tarkoituksena on, että lapsi saa tietoa oikeuksistaan ja voitte jutella niistä yhdessä. Kerro myös, että olet kiinnostunut kuulemaan lapsen ajatuksia ja toiveita.
- Toiveiden ja oikeuksien talo on keskustelun apuväline. Jos joku kysymys on lapselle vaikea, kerro omin sanoin mitä kysymys voisi tarkoittaa. Vastausten miettimiseen voit käyttää tarvittaessa apuna kuvakortteja.
- Täyttäkää monistetta yhdessä. Jos lapsi ei halua kirjoittaa vastauksia, kysy haluaako hän, että kirjoitat ne hänen puolestaan.
- Varo tietoisesti sellaista asetelmaa, että lapsi täyttää monistetta sinua varten tai se täytyisi täyttää kokeen tapaan. Sanoita, että ei ole oikeita tai väärä vastauksia, vaan kyse on lapsen ajatuksista ja toiveista.
- Jos lapsi ei halua jutella, niin sekin on ok. Silloin voit kuitenkin antaa tietoa lapselle ja sanoa, että hän voi halutessaan kertoa ajatuksiaan toisella kerralla.

- Koko taloa ei tarvitse yrittää käydä läpi yhdellä tapaamisella, eikä sitä ole tarkoitus tehdä järjestyksessä alusta loppuun, vaan voitte keskustella lapsen valitsemasta tai hänen tilanteeseensa liittyvästä kysymyksestä.
- Muista kiittää lasta keskustelusta ja arvokkaista ajatuksista tapaamisen lopuksi.
- Kerro lapselle, missä monistetta säilytetään tai mitä siitä kirjataan lapsen asiakastietoihin.

Vinkkejä teemojen käsittelyyn:

- Hyvä olo ja turvallisuus: Käytä halutessasi keskustelun apuna esimerkiksi Kirahvi Mainion tilannekortteja.
- Tärkeät asiat: Tässä voi käyttää esimerkiksi Elämän tärkeät asiat -kortteja tai vaikka leikata lehdestä kuvia/sanoja.
- Neuvottelu: Neuvotteluun valmistautumiseen on tehty lapsille Salapoliisi Mäyrän tehtäväpakettiin kuuluva Neuvottelu-moniste ja nuoruusikäisille Siivet-työväline. Molemmat löytyvät maksutta Pesäpuun verkkokaupasta.

Hyviä kohtaamisia lasten kanssa!

